

I Tvangslicensnævnets sag nr. 31:

Gramex

mod

Sokkelund Radio

blev af nævnet den 23. juni 1988 afsagt sålydende

kendelse:

Ved kendelse af 10. april 1987 (bilag 1) i en mellem Gramex og Sammenslutningen af lokale radio- og TV-stationer som mandatar for en række lokale radioforetagender - herunder Sokkelund Radio - verserende tvist om størrelsen af vederlaget i henhold til ophavsretslovens § 47 bestemte Tvangslicensnævnet følgende:

"Det vederlag, som de af sagen omfattede lokalradioer i medfør af ophavsretslovens § 47, jfr. §§ 59 og 60, vil have at betale til Gramex fastsættes således:

Lokalradioer med et dækningsområde på 50.000 indbyggere skal betale enten 50 øre pr. minut udsendelse af beskyttede fonogrammer, eller - i mangel af afgivet specifikation af denne fonogrambenyttelse - 30 øre pr. minut af den samlede sendetid af fonogrammer. Ved dækningsområder mindre end, henholdsvis større end 50.000 indbyggere formindskes, henholdsvis forøges beløbene proportionalt."

Den 9. juni 1987 sendte Sokkelund Radio Gramex følgende skrivelse:

"Vedlagt fremsendes kr. 2.345,00 som vederlag for vort forbrug af Gramex-beskyttet musik i perioden 1. april - 11. juni 1986, idet vi henviser til vort brev til Dem af 14. juni 1986, hvoraf

det fremgår at vi pr. 11. juni 1986 er ophørt med at benytte Gramex-beskyttet musik. Da beløbet på det giroindbetalingskort, De har sendt os (kr. 6.564), angives at skulle dække 7 måneder (1. april - 31. oktober), har vi på grundlag af dette beregnet vederlaget for de 2½ mdr., vi har benyttet Gramex-beskyttet musik, ialt kr. 2.344,30 - men vil dog alligevel bede Dem fremsende os beregningsgrundlaget for den nævnte periode.

I øvrigt: Evt. fremtidig brug af Gramex-musik på Sokkelund Radio vil der næppe blive taget stilling til før på møde i september d.å."

Ved skrivelse af 16. juni 1987 anerkendte Gramex modtagelsen af det tilsendte beløb, men på grund af Sokkelund Radios oplysning om, at man var ophørt med at benytte Gramex-beskyttet musik tilføjede Gramex følgende:

"I den anledning bedes De venligst fremsende specifikation af den i radioen siden denne dato udsendte grammofonmusik, således at Gramex kan kontrollere påstandens rigtighed. I henhold til gældende ret har radioen bevisbyrden for, at der udelukkende spilles ubeskyttet grammofonmusik. Denne bevisbyrde kan De i givet fald løfte ved indsendelse af de kontrolbånd, som De ifølge sendetilladelsen er pligtig at opbevare.

Såfremt det ikke er muligt at fremkomme med en specifikation af al spillet grammofonmusik, er Gramex villig til at drøfte situationen med henblik på at finde en for alle parter rimelig løsning."

Fortsat brevveksling førte imidlertid ikke til nogen aftale mellem parterne, og Gramex har herefter under henvisning til § 54, stk. 1, i ophavsretsloven indbragt sagen for Tvangslicensnævnet.

I sagens behandling har højesteretsdommer Poul Høeg, højesteretssagfører Jørgen Pedersen samt kontorchef Lise Østerborg deltaget.

For nævnet har Gramex påstået indklagede, Sokkelund Radio,

tilpligtet at anerkende, at indklagede i forbindelse med offentlig fremførelse af fonogrammusik skal svare vederlag til Gramex i overensstemmelse med Tvangslicensnævnets kendelse af 10. april 1987, med mindre indklagede over for Gramex godtgør, at man udelukkende benytter ikke beskyttede fonogrammer.

Sokkelund Radio har påstået frifindelse.

Til støtte for sin påstand har Gramex nærmere anført, at en nærradio som minimum har pligt til at oplyse, hvor mange timers fonogrammusik, der spilles, og at en nærradio ikke kan unddrage sig betalingspligten ved blot at meddele Gramex, at man ikke (længere) anvender fonogrammer, for hvis benyttelse der skal svares vederlag til Gramex. Det er nærradioen selv, der må dokumentere rigtigheden af oplysninger om det fonogramrepertoire, der benyttes, ikke Gramex, som i praksis ikke vil have nogen mulighed for at følge med i nærradioernes musikforbrug, i hvert fald ikke uden så betydelige omkostninger, at alle vederlag vil blive opslugt af administration.

Det følger af Tvangslicensnævnets kendelse, at en nærradio enten må betale 30 øre pr. minut af den samlede sendetid af fonogrammer, eller 50 øre pr. minut udsendelse af beskyttede fonogrammer, såfremt nærradioen specificerer, d.v.s. over for Gramex dokumenterer, hvorledes forholdet har været mellem anvendelsen af beskyttet, henholdsvis ubeskyttet fonogrammusik. Det følger heraf, at nærradioen også for det tilfælde, at man ikke benytter beskyttet fonogrammusik, skal dokumentere dette over for Gramex, idet man ellers må falde tilbage til på almindelige regel, hvorefter der uden specificering af benyttelsen skal svares 30 øre pr. minut af den samlede sendetid af fonogrammer.

Ordet "specificering" må forstås som tilfredsstillende dokumentation for fonogrambenyttelsen, hvilket betyder, at nærradioen, såfremt den kun ønsker at betale for det beskyttede fonogramrepertoire, må angive titler og spilletid for de benyttede fonogrammer. I modsat fald ville det være alt for enkelt for de enkelte nærradioer at komme udenom betalingsforpligtelserne over for Gramex, hvortil kommer, at Gramex over for sine medlemmer

har en forpligtelse til at kontrollere, at betalingerne fra nærradioerne foregår på et korrekt grundlag, herunder at den enkelte nærradios opfattelse af det komplicerede spørgsmål, hvad der retligt er ikke-beskyttet repertoire, er korrekt.

Sokkelund Radio har overfor det således anførte til begrundelse af frifindelsespåstanden gjort gældende, at indklagede nøje har overholdt bestemmelsen om specifikation i nævnets kendelse af 10. april 1987.

Kendelsen pålægger alene specifikation af den anvendte beskyttede musik - for at undgå at skulle betale for den samlede sendetid af fonogrammer, - men når beskyttet musik faktisk ikke anvendes, kan man ikke specificere benyttelsen af sådan musik yderligere end ved at meddele dette faktum.

Der er pligt til specifikation, og den er opfyldt, men der er ikke efter kendelsen af 10. april 1987 nogen pligt til yderligere at dokumentere, at man ikke anvender beskyttet musik.

Såfremt Gramex betvivler rigtigheden af indklagedes oplysninger, må det være Gramex, der - evt. ved stikprøvekontrol - i hvert fald sandsynliggør, at indklagedes oplysninger ikke er rigtige. Indklagede er iøvrigt fortsat indstillet på at medvirke til en ordning, hvorefter man i gensidig tillid foretager en stikprøvekontrol.

Nævnet skal udtale følgende:

Efter kendelsen af 10. april 1987 er det for at undgå at skulle svare afgift på 30 øre pr. minut af den samlede sendetid af fonogrammer alene en betingelse, at vedkommende lokalradio har afgivet specifikation af benyttelsen af beskyttede fonogrammer. Såfremt en lokalradio ikke mener at have benyttet beskyttede fonogrammer, findes specifikationskravet opfyldt ved en meddelelse til Gramex om, at sådanne fonogrammer ikke er benyttet.

Indklagedes frifindelsespåstand tages herefter til følge, hvorfor

bestemmes:

Indklagede, Sokkelund Radio, frifindes.

Jørgen Pedersen

Poul Høeg

Lise Østerborg